

Co je to MINOCA?

MINOCA je zkratka pro poškození srdečního svalu v důsledku nedostatečného prokrvení (infarkt myokardu), které není způsobeno uzávěrem hlavních tepen zásobujících srdeční sval (tj. koronárních tepen). MINOCA je obvykle diagnostikována, když se pacient dostaví se silnou bolestí na hrudi na pohotovost, nebo urgentní příjem. Pacienti mají zvýšený troponin (protein srdečního svalu, který, pokud je přítomen v periferní krvi, značí poškození srdce) a někdy mají změny na EKG. Přesto při provedení koronárního angiogramu se žádné významné zúžení hlavních koronárních tepen nenajdou. MINOCA představuje 5–10 % všech infarktů a často se vyskytuje u mladších lidí a žen.

Příznaky MINOCA

MINOCA je akutní koronární syndrom, kdy osoba pociťuje závažné příznaky (obvykle déle než 15–20 minut), které vyžadují neodkladnou lékařskou pomoc. Níže uvádíme jen několik příznaků, které se mohou u MINOCA vyskytnout. Někdy se mohou vyskytnout i další méně časté příznaky.

Pocit náhlé, kruté bolesti, tlaku, nebo sevření na hrudi.

Pocit dušnosti i bez nadměrné aktivity, nebo v klidu.

Pocit slabosti, na omdlení, nevolnosti, nebo opocení.

Bolest nebo nepříjemné pocity na hrudi, silný tlak, svírání nebo pocit tísně na hrudi, někdy se šířící do paží, krku, čelisti, zad nebo břicha. Dušnost, pocit nevolnosti, pocení nebo točení hlavy a extrémní únava. Toto je jen několik příznaků, které může pacient s MINOCA pociťovat. Je však důležité si uvědomit, že tyto příznaky mohou být vyvolány i jinými problémy.

Pokud máte bolest na hrudi, která neustupuje po přibližně 15 minutách, je velmi silná nebo ji cítíte jinak než obvykle, měli byste vždy okamžitě vyhledat lékařskou pomoc a zavolat sanitku.

Příčiny MINOCA

Jak již bylo zmíněno výše, infarkt myokardu (srdeční infarkt) vzniká z nedostatečného krevního zásobení, takže část srdečního svalu (myokardu) odumírá (infarkt). K tomu obvykle dochází v důsledku závažného zúžení aterosklerózou (změna vnitřní části cév způsobená cholesterolem, kouřením, cukrovkou, vysokým krevním tlakem, geneticky) v koronárních tepnách (obstrukční ischemická choroba srdeční), ale u 5–10 % infarktů nedochází k žádným významným zúžením (tj. MINOCA).

Po vyloučení stavů, které napodobují srdeční infarkt (viz níže), patří mezi běžné příčiny MINOCA spasmus (křeč) postihující velké koronární tepny nebo mikroskopické koronární cévy.

Diagnostický postup

Po příchodu na pohotovost s bolestí na hrudi nebo jedním z výše uvedených příznaků zahrnuje cesta k diagnóze MINOCA 3 klíčové kroky.

1. Diagnóza infarktu myokardu (akutní infarkt myokardu)

- Hladina troponinu je klíčovým diagnostickým testem, protože naznačuje, že srdeční sval je poškozen, i když ne nutně to, co ho způsobilo.
- EKG může být abnormální, což naznačuje nedostatek krevního zásobení jako příčinu zvýšeného troponinu. EKG však může být také normální, zejména u menších infarktů.

2. Provedení koronárního angiogramu.

- Tento test se provádí za účelem zjištění, zda máte nějaká zúžení v koronárních tepnách. Do tepny na zápěstí (nebo v třísele) se po lokálním znecitlivění zavede speciální tenký katetr (cévka), který vede k srdci. Pomocí něj se do tepen aplikuje rentgen-kontrastní látka, aby lékař viděl, jak vypadají hlavní koronární tepny. Po angiogramu mohou následovat další testy k zjištění, jak tepny fungují, včetně látky (acetylcholin), pomocí které se testuje náchylnost tepen ke křečím (spasmus). Tomu se říká „funkční koronární vyšetření – CFT“.

3. Vyloučení stavů, které napodobují MINOCA

- Pokud se na koronární angiografii nenajde žádné významné zúžení, je důležité zvážit další potenciální příčiny před potvrzením diagnózy MINOCA. Ty lze stanovit různými metodami, ale nejcennější je magnetická rezonance srdce (MRI), která ovšem není k dispozici okamžitě v každé nemocnici.

Mezi důležité příčiny, které napodobují MINOCA, patří:

- Plicní embolie – krevní sraženiny v plicích.
- Myokarditida – zánět srdečního svalu z různých příčin (viry, bakterie, autoimunitní, postvaccinační).
- Kardiomyopatie – primární onemocnění srdečního svalu, které má více typů a příčin.
- Tako-tsubo syndrom (syndrom zlomeného srdce) – náhlé oslabení srdečního svalu, obvykle po akutní stresové situaci, většinou dochází postupně k plnému obnovení srdeční funkce.

Jak se léčí MINOCA?

Léčba by se měla zaměřit na základní příčinu, ale ta není vždy snadno identifikovatelná.

Mezi léky, které lze při léčbě MINOCA zvážit, patří blokátory kalciových kanálů k prevenci spasmu koronárních tepen nebo léky běžně používané u pacientů s klasickými infarkty (tj. obstrukční ischemickou chorobou srdeční), jako je kyselina acetylsalicylová, statiny, inhibitory ACE (angiotenzin konvertujícího enzymu) nebo beta-blokátory. Je důležité si uvědomit, že každý pacient vyžaduje individuálně přizpůsobený léčebný protokol, protože každý může na danou léčbu reagovat odlišně.

Základem je léčba a prevence základních rizikových faktorů. Kouření poškozuje vnitřní část cévy a zanechání kouření je důležitým krokem ke snížení rizika MINOCA. Udržování zdravé hmotnosti, stravy a cvičebního režimu může mít také pozitivní vliv na kontrolu symptomů a pomoci může i zajištění dostatečného spánku a snížení hladiny stresu. Osvojení si zdravých návyků a strategií pro zmírnění stresu, jako je jóga, meditace nebo Tai Chi, může být také prospěšné pro celkové zdraví.

Poznámka k překladu: Tento překlad laskavě připravil místní zdravotnický pracovník na podporu česky mluvících pacientů INOCA. Přestože bylo vynaloženo veškeré úsilí k zachování původního znění, obsah a znění se mohou lišit od původní anglické verze, aby odražely místní klinickou praxi a terminologii. INOCA International nenes odpovědnost za jakékoli rozdíly ve formulaci, interpretaci nebo významu, které mohou vzniknout.

Prohlášení: Nic v těchto souhrnných listech by nemělo být považováno za radu nebo doporučení. Veškeré informace obsažené v těchto listech jsou pouze názory a jsou zde sdíleny pouze v naději, že budou zajímavé pro pacienty a zdravotnické pracovníky. Před vyzkoušením jakýchkoli nových léků nebo terapií a před změnou jakékoli stávající návykové rutiny se vždy poraďte se svým lékařem.